

ACC. N:R M. 16368: 1-6.

Landskap: *Halland* Upptecknare: *Louise Holmström, Lunn*
Härad: *Gjäre* Berättare: *John Andersson, Cleveland*
Socken: *Hanhals* Berättarens yrke: *affärsman, m. m.*
Uppteckningsår: *1957* Född år *1874 i Hanhals*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Emigration. s. 1-6.
(foton s. 5-6.)*

Skriv endast på denna sida.

Fadern småbrukare. Sex barn i familjen, vilka alla tidigt fick hjälpa till i hemmet och på gården. Äldste brodern reste till Amerika, men kom efter en kort tid hem på besök, och erbjöd då den yngre brodern att följa med över.

Jag hade aldrig tänkt resa över, men mina föräldrar tyckte, att det kunde jag väl göra, det var ju det att jag snart skulle in i militärtjänsten. Det var ju bättre då att ge sig iväg och för tjäna.

1895 for jag då med min bror över. Vi for med en cattleboat från Göteborg till Hull. Det var en eländig båt, men såvitt jag minns fick vi någorlunda mat, på den tiden var man inte bortskämd, och så var man ju ung och kunde tåla en hel del. Nu skulle jag aldrig kunna göra om den resan igen. Från Liverpool tog vi en båt till Quebec och därifrån tåg till Cleveland. Jag var glad att resa med min bror, för jag kunde inte ett ord engelska ju. Jag minns att jag hela tiden satt och fråga, vad han sa och vad det och det betydde. Det var en dugg resa, för på den tiden hade de ju bara träbänkar på tågen.

Sen fick jag arbete på stenhuggeri i Bluestone, alldeles här utanför Cleveland. Det var mest sandsten vi arbetade med, vi högg och sågade ut stora block, som skulle vara till trottoarer

na. Niggrerna och italians fick göra det grövsta arbetet och gräva undan jorden, så vi kom åt stenen och de fick lasta med. Det var annat än nu då dom färgade vill komma in i vita skolor. De svarta jagar ut de vita, kring Wade Park där de ~~svenskarna~~ brukade bo, där är ju bara svarta nu. Vi sålde vår kyrka till färgade, och det dröjer väl inte länge förrän de kommer ända hit ut med.

I Bluestone arbetade jag två år. Det var hårt många gånger, för vi hade ju dåligt betalt. 1 dollar och 10 cent om dan för 12 timmars arbete. Och så skulle man ju betala border med, det gick på 3½ doll. i veckan. Många dar var det dåligt väder eller fruset, och då kunde vi inte jobba. Nej, så jag tyckte inte där var var nån idé att stanna längre utan tog plats på en farm ute i Richmond. Där hade man det bättre med 10, 15 doll. i månaden och så hade man ju mat och husrum och tvätt.

Där stannade jag också i två år och då fick jag plats som kusk inne i stan hos en fin, rik familj. Mest körde vi med häst, men de skaffade en elektrisk bil, och den använde frun när hon skulle ut och handla. Den laddades på natten innan man skulle ha den. Ibland tog batterierna slut och då fick vi lämna vagnen på gatan och hämta den senare med häst. Hos den här familjen stannade jag i 8 år. Sen hade jag en egen expressfirma, men det

var dåligt med förtjänsten, 19 cent i timmen, och moving är ett tungt jobb, så jag tog plats igen och körde spårvagn ett slag. Innan jag gick i bolag med en svensk, som hette Allison och köpte en store vid Wade ¹⁹⁰⁷Park. Den snyggade vi upp och så skaffade vi tre vagnar och åkte omkring tidigt på morgonen till kunder och tog upp order. Sen levererade vi varorna på eftermiddagen. Sen köpte jag bil också för att spara hästarna, när vi skulle långt ut på landet. Vi hade 50% svenska kunder och alla svenska varor som de ville ha. Sill, lutfisk och sånt fick vi från en norsk wholesale firma i New York, det fanns inga svenska firmor då, vad jag vet, som sålde. Vi brukade köpa 18 bales hering om året och en bale är 110 kg. Bara till jul brukade det gå 4,5 bales. Lingon fick vi från Canada.

Den här affären hade vi till 1913, då kom det en annan alldeles intill vår. Han hade öppet på söndagar och på onsdagseftermiddagarna, när vi hade stängt, och så tog han en massa kunder från oss. Så vi sålde och jag for hem med familjen på besök. Så kom kriget, och då var där inget annat för oss att göra än att stanna i Sverige. Jag köpte en farm i V. Torsås och den hade vi till 1923. Sen kom det många hem från Amerika, och de berättade hur bra det var där, när vi i Sverige hade dåliga tider och bönderna fick dåligt betalt för sina varor. De enda som hade råd att betala för något för en farm var svensk-amerikaner, och jag sålde till en som kom hem och fick bra betalt.

ACC. N:R M. 16368:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vi höll auktion och sålde nästan allt vi hade, innan vi for tillbaka till Cleveland igen. Här gick jag i kompanjonskap med Allison igen, och vi hade storen tillsamman till 1943. De sista tio åren var det just ingen skillnad mellan vår affär och andra, och allteftersom svenskarna spred sig och levde som amerikanarna så slutade vi med särskilda svenska varor. Det var inte så många som brydde sig om det då.

Jag skulle aldrig velat stanna i Sverige. Om man fått en bra utbildning så kanske man kunnat klara sig lika bra där som jag gjort här, men för min del skulle det bara blivit hard labour. Ingen fritid som här. Och i Amerika har man mycket större möjligheter, det är lättare att hitta något bra arbete som ger pengar, och man kan komma sig fram mycket fortare.

M. 16368:5.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

se sid. 3-4.

| John Andersson 1907, (mannen utan hatt.)

Inlämn. av Louise Holmström år 1957

M. 16368:6.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

se sid 3-4

Anderssons store., 1907. Andersson vid vågen.

Inlämn. av Louise Holmström år 1957